

Cerebrālā infarkta ārstēšanas rezultāti dažādās vecuma grupās

*Signe Geižina¹, Anita Balta¹, Anastasija Iljina¹,
Inese Blimhena¹, Lelde Pelčere¹, Evija Miglāne^{2,3},
Andrejs Millers^{2,3}, Artūrs Balodis⁴, Maija Radziņa⁴,
Kārlis Kupčs⁴*

¹ Rīgas Stradiņa universitāte,

Paula Stradiņa Klīniskās universitātes slimnīcas neiroloģijas rezidentūra, Latvija

² Rīgas Stradiņa universitāte, Neiroloģijas un neiroķirurģijas katedra, Latvija

³ Paula Stradiņa Klīniskās universitātes slimnīca, Neiroloģijas klīnika, Latvija

⁴ Paula Stradiņa Klīniskās universitātes slimnīca, Diagnostiskās
radioloģijas institūts, Latvija

Ievads. Balstoties uz pēdējā laikā publicētajiem pētījumiem, pacienta vecums neietekmē ārstēšanas rezultātus, pielietojot aktīvu reperfūzijas terapiju. Tomēr klīniskajā praksē tiek novēroti sliktāki rezultāti, pielietojot aktīvu reperfūzijas terapiju vecāka gadagājuma pacientiem.

Darba mērķis. Noskaidrot cerebrāla infarkta ārstēšanas iznākumu dažādās vecuma grupās, pielietojot intravenozu trombolīzi un endovaskulāru ārstēšanu.

Materiāls un metodes. Pētījumā tika iesaistīti 2136 pacienti, kuri ārstējušies PSKUS 20. nodaļā, laikposmā no 2013. gada janvāra līdz 2014. gada decembrim, no tiem atlasīti pacienti, kas saņēmuši reperfūzijas terapiju. Pacienti tika iedalīti trīs vecuma grupās: no 18 līdz 59 gadu vecumam, no 60 līdz 79 gadu vecumam un virs 80 gadu vecuma. Tika apskatīti reperfūzijas terapijas rezultāti katrā vecuma grupā. Par labu terapijas rezultātu uzskatīja pacienta klīnisko stāvokli, kas atbilst mRS skalas no 0 līdz 3 pakāpei. Neiroloģiskā stāvokļa dinamika vērtēta pēc NIHSS (*National Institutes of Health Stroke Scale*) vidējā rādītāja, iestājoties un izrakstoties. Veikti aprakstoši statistiskie aprēķini, izmantojot *Excel* programmu, *SPSS 20*.

Rezultāti. Jaunākajā vecuma grupā (n = 274) reperfūzijas terapija tika pielietota 42 pacientiem (15,3%); labvēlīgs iznākums, kas atbilst no 0 līdz 3 pakāpei pēc mRS skalas, bija 31 pacientam (73,8%). NIHSS skalas vidējais rādītājs ārstēšanās rezultātā samazinājās par 5,9 punktiem. Vecuma grupā no 60 līdz 79 gadiem (n = 1241) reperfūzijas terapija veikta 198 (15,9%) pacientiem. Labvēlīgs insulta iznākums pēc mRS – 127 pacientiem (64,1%). NIHSS skalas vidējais rādītājs šajā vecuma grupā mazinājās par 4,6 punktiem. Vecuma grupā virs 80 gadiem (n = 621) reperfūzijas terapija veikta 53 (37,7%) pacientiem. NIHSS samazinājies vidēji par 4,4 ballēm. Mirstība stacionārā jaunākajā vecuma grupā bija 7,4% (n = 3) pacientu, vidējā vecuma grupā – 5,5% (n = 11) pacientu. Pacientu virs 80 gadu vecuma mirstība stacionārā bija 15,1% (n = 8).

Secinājumi.

1. Pieaugot pacienta vecumam, samazinās pacientu īpatsvars ar labu insulta iznākumu.
2. Reperfūzijas terapija var būt efektīva arī lielāka vecuma pacientiem, tomēr nepieciešami precīzi kritēriji pacientu atlasei.
3. Lai spriestu par insulta iznākumu dažādās vecuma grupās un izdarītu tālākus secinājumus, ir nepieciešams veikt pētījumus, iekļaujot riska faktorus, kas varētu ietekmēt terapijas rezultātus, līdz ar to veikt sekmīgāku pacientu atlasīti reperfūzijas terapijai.